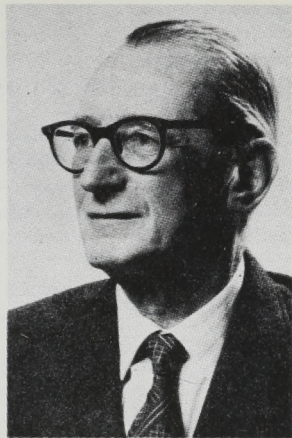

„Nem hal meg az, ki milliókra költi
dús élte kincsét, ámbár napja múlt...”

Erdey Grúz Tibor
1902 – 1976

1976 augusztus 16-n meghalt Erdey Grúz Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

Budapesten született 1902-ben. Ugyancsak a fővárosban szerzett kémiából doktori oklevelet. Már kezdetben az egyetemi oktatással – gyógyszerész képzéssel – foglalkozott; tudásszomja készítette a gyógyszerész oklevél megszerzésére is. Ez az oktatói- nevelői képesség és szeretet egész életén át kísérte.

Tudásszomja az akkoriban a kémia talán legbonyolultabb ága, a fizikai kémia felé terelte, főként pedig ennek gyakorlati alkalmazási lehetőségei, így az elektrokémia vonzotta. E szakterület korunk talán egyik legdinamikusabb, szinte robbanásszerűen fejlődő tudományága, a radioaktivitás fizikai, kémiai alkalmazásához vezettek.

Gyakran nem egyedül folytatta tudományos bűvárkodásait, hanem kortársaival, a korabeli nagy kémikusokkal (Buzágh Aladár, Erdey László, Imre Lajos, Proszty János, Schay Géza stb.) karöltve dolgozott, alkotott, módszereket alakított ki, és ezek művelésére és hasznosítására nevelte az egyetemi tanulól ifjúságot, a jövő magyar társadalom alappilléret.

A társadalomformálási tevékenysége hazánk felszabadulása után, 1945-ben domborodott ki teljes egészében. A szocialista társadalom építésében, a marxista-materialista természettudományok építése és kifejlesztése feladataiban elévülhetetlen érdemeket szerzett közéleti tevékenységével is. Mint egyetemi professzor, később a Budapesti Tudományegyetem Természettudományi Karának dékánja, majd felsőoktatási ill. oktatásügyi miniszter. Nevéhez fűződik hazánk korszerű szocialista oktatási rendszerének megteremtése és kifejlesztése.

Tudományos és közéleti tevékenységének állandó összeforrottságát jellemzi, hogy a Magyar Tudományos Akadémiának több cikluson át főtitkári tisztségét, 1961-től 1964-ig a Tudományos és Felsőoktatási Tanács elnökségét, 1970-től pedig a Magyar Tudományos Akadémia elnöki tisztségét látta el fáradhatatlan munkabíráásával, és világraszóló eredményekkel.

Ezek elismeréseként számos tudományos testületnek és társaságnak volt vezetőségi tagja; a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának, a Berlieni Tudományos Akadémiának, a Román Tudományos Akadémiának, az Osztrák Tudományos Akadémiának, a Bolgár Tudományos Akadémiának, a Csehszlovák Tudományos Akadémiának volt tiszteletbeli, levelező vagy külső tagja, stb. Számos magas hazai és külföldi (szovjet, bolgár stb.) kitüntetést nyert el, főként a baráti szocialista államokban.

Sok tudományos, vagy oktató jellegű dolgozata illetve könyve jelent meg, több kiadásban, így pl. a „Fizikai-kémiai praktikum” 1934-től 1967-ig tíz kiadásban látott napvilágot.

Szinte lenyűgöző természettudományi materialista szemlélete mellett a magyar természettudományos szaknyelvezetnek kialakításában és pontosításában szerzett érdemei maradandóak. „A magyar kémiai elnevezés és helyesírás szabályai” alapvető mezejekövet jelentenek hazánk tudományos nyelvezetének végső kialakulásában is.

Erdemnyűs életének talán utolsó nagy sikerét jelentette a hazánk tudományos akadémiaja fennállásának 150 éves jubileumi ünnepeinek megszervezése.

Tudományismerete a tudományok szinte valamennyi ágazatára kiterjedt. E sorok írója, folyóiratunk szerkesztője szomorú szívvel hajtja meg némán fejét és vesz búcsút a nagy magyar „polihisztortól”, kinek tanító-nevelő előadásait egyetemi tanulmányai alatt fél évtizeden át hallgatta a Tudományegyetemen, a kémia nagy tanítómesterétől, ki folyóiratunkkal kapcsolatos segítségét, támogatását és elismerését az egyik legutóbbi („nemzetközi”) számban a Magyar Tudományos Akadémia 150 éves évfordulója alkalmával írt „invocatióban” fejezte ki.

Kottász József
szerkesztő